

Musik till vilda bin

Skapandeskolaprojektet
som förenar
naturvård och ny konstmusik

I det här projektet firar och
värnar vi om vilda bin med musik.

Projektet anknyter till läroplanen i musik och biologi, konst, svenska och mediekunskap, och för de äldre barnen även engelska.

Barnen skapar och berättar själva med ljud, bild och ord. Vi är både ute och inne. Projektet stimulerar aktivt lyssnande, koncentration, inlevelse, samarbete och handlingskraft. Barnen får nycklar till sin tids konstmusik.

Programmet är bra hos förskolan, åk F-6 och särskolan, en klass i taget. Tilltal och innehåll anpassas utifrån ålder, behov och förutsättningar.

Besökets längd, enligt överenskommelse: minst två lektioner, gärna halvdag eller heldag.

Barnen möter två professionella artister som jobbar internationellt och har mycket stor pedagogisk kompetens och erfarenhet:

Ljudkonstnären/tonsättaren **Ylva Bentancor** (8-årig utbildning i komposition från Kungliga Musikhögskolan, Stockholm) www.ylvabentancor.com har höns, getter och en hushålls-trädgård full av vilda bin. I juni 2019 sändes Birgitta Tollans intervju med henne i SR om klimat och musik.

<https://sverigesradio.se/sida/avsnitt/1310615?programid=2960>. Hennes verk *World Disorder* rör sig sedan 2018 mellan några museer i Basel, Berlin och Weimar. Ylva har nyligen gjort ett projekt med elever kring inspelade konkreta ljud. Hon har tre barn.

Violinisten/violasten **Cecilia Gelland** (9-årig utbildning vid musikhögskolor i Stockholm, Köln, Cincinnati)

<https://www.musikcentrumost.se/artist/duo-gelland> trollbinder barn och vuxna världen över med sin man i *Duo Gelland*.

www.duogelland.com/klassrum.mp4. I nio år var de kultur-ambassadörer i Strömsunds kommun, fokus, barn. Många av de cirka 80 årliga klassrumsföreläsningarna är Skapande Skola. Om deras arbete med barn och musik har det forskats i tre länder. Länsmusiken i Stockholm hör till deras

samarbetspartners. Cecilia har två barn och en syster som är kommunekolog i Storstockholm, just engagerad i en inventering av vilda bin.

Ylva och Cecilia har samarbetat några år.

Så här går det till

förberedelse:

om vilda bin: Att lära sig om vilda bin, vilka de är, hur de lever, hur de hjälper oss och varför vi behöver hjälpa dem, är en bra ingång i det här projektet. Naturskyddsföreningen har fint material om vilda bin. Kolla in deras hemsida.

Man kan hjälpa de vilda bina genom att tillverka och hänga upp insektshotell och så ängsblommor som vilda bin gillar, när det är passande säsong. Bra att veta är, att vilda bin tycker om sälgbestånd och gamla torra grenar i skogen, som vuxna kanske tror är skräp.

musikinstrument: Man kan samla på ting ute eller inne som gör ljud eller göra egna instrument.

Ylva och Cecilia kommer:

1) Vi lyssnar på musik, däribland Ylvas musik, som Cecilia spelar på violan. Otroligt vad många olika ljud den gör! Barnen berättar om vad de hör och målar en minnesbild av musiken. Bilderna blir till nya ljud, uttryck och rörelser som vi leker och skapar med.

2) Nu, med skärpta öron, går vi ut för att lyssna och prata om de vilda bina. Kanske träffar vi dem, det beror på vädret och årstiden. Vi spelar in ljud i deras miljö.

De vilda bina har det svårt. Människorna ändrar på naturen där de bor, så de knappt har någonstans att vara. De behöver mat och husrum. Men det finns sätt vi kan hjälpa dem på och göra andra uppmärksamma på deras nödläge.

3) Vi går in igen. Det är dags att skapa *Musik till vilda bin*. Vad ska den berätta och hur? Vi lyssnar på ljuden vi spelat in. Det finns också instrument att spela själva och våra röster och violan, förstås.

4) Då är musiken färdig att live-improviseras. Vi spelar *in Musik till vilda bin* tillsammans.

uppföljning:

Man kan lära sig mer om ekosystemet och de vilda bina och hur klimat, utsläpp och människor påverkar och vad som görs för att förbättra läget. Man kan göra en video av *Musik till vilda bin* med egna bilder och texter. Här kan äldre barn skriva på engelska för större internationell tillgänglighet. Man lär sig om hur media används, för att sprida videon. Vi samarbetar i det.

för oss vuxna:

Vi hör i våra dagar mycket om massutrotningen som pågår i djurvärlden, inte minst bland insekter. Till dem som är hotade hör vilda bin.

Det är fruktansvärt och skrämmande. Det finns en risk att allt fler vuxna lamslås av uppgivenhet.

Men vad kan vi göra?

Bland allt som behöver göras, just för de vilda bina, finns även enklare praktiska insatser. Man kan också bli något av en "vild-bi-ambassadör" som hjälper till att informera om vilda bins behov. I grund och botten behöver ju vilda bin samma sak som vi människor, ett fungerande ekosystem.

Ekosystemet, som så mycket här i världen, är mångfacetterat och svårt att förstå. Hur kan man ta in något så komplext? Forskare säger att inget stimulerar så många olika centra i hjärnan, både till höger och vänster, som att lyssna koncentrerat på musik. Att koncentrera sig intensivt på ett ljud, kan vara som att förena sig med det ljudet, även om man inte ser varifrån ljudet kommer. Det kan vara en humla eller en viola eller ett knappt hörbart ljud, som man först märker, när man lyssnar noga. Ljud ger känslor, kunskap, frågor, nya idéer. Sitt lyssnande kan man använda till all musik, alla ljud och till att lyssna på varandra. Att lyssna är aktivt och kreativt. När man lyssnar hör man det akustiska ljudet allt tydligare, och då musiken slutar, är ljudet borta ur rummet, fast det är kvar i minnet. Så man behöver nycklar till minnet. Ju mer musiken får knyta fast sig vid sådant man har inombords, desto fler nycklar har man. Musiken själv blir i sin tur en nyckel till de känslor, rörelser, insikter, som den lockat fram. Att lyssna kan på det viset vara att lära känna sig själv - och varandra. Att lyssna tillsammans är ett utvecklande äventyr som är roligt, lärorikt och miljövänligt.

Vi är proffsiga och flexibla och tycker om era synpunkter och speciella
önskemål!

Vi hoppas höra från er snart!

LyriconMusicProduction HB

Cecilia Gelland

gelland@telia.com

tel 070 531 4090

www.duogelland.com